

જાળા નંબર ૨ નો

રામસોની રમૂજ

ભાગ ૨ જો

દોહડો

૧૯૨૧-૨૨ ની ગાથા ચિત્રમા બોધુ મહાય
રમૂજમા ૩૨ છંદ ૬૮ પદ્ય લખેલ છે

૨૦ નાં.

એચ. ડી. દામા.

મુંબઈ

મોટેબાઈ મન ૧/૮૫

ચાન્સી પોન્ડીંગ પ્રેમ

કિંમત. રૂ ૫૦

ગામગી લખાણે કમીશનરી મળશે

૩૩૮
૧૦/૮

રાક્ષસોની રમૂજ

ભાગ ૨ નો.

ઈશ્વર નહીં ગભરાતા નહીં હું હમણાં થંડી કરી મુક-
આગને નસાડી મુકણું. એમ કહી પેલી ટાપી માથા પર
ની મુકી એટલે સઘળો ખરો જતો રહ્યો એટલુંજ નહીં
પરિવેશો ખોરાક જે રક્ષાબીમાં પડેલો હતો તે પાણી પા-
થઈને થંડીથી ખરક જેવાં ખરેખર ચોસલાં બંધાઈ ગ-
યાં. એ ચાર કલાક પછી તેઓ મરી ગયા હશે એમ ધારી
રાજાએ ખારણાં ઉઘાડ્યાં એટલે હવે રાક્ષસો રાજાને સ-
ામ કરીને તે સહી સત્તામત આગલ ઊભા રહ્યા ને યો-
લી ઉડ્યા કે રાજાધિરાજ બહાર જવાની રજા આપે
કારણકે અંદર એટલી થંડી પડેછેકે અમારીથી ખમી શકાતી નથી.
રાજાએ જોયું તો ખરેખર રક્ષાબીઓમાં થંડીથી ખરકના ચો-
સલાં બંધાઈ ગયલા માલમ પડ્યાં રાજા આથી ઘણાંજ અ-
જમ થયો તેમજ ગુસ્સાથી લાલચોળ બની ગયો, ને તરતજ
રસોઈઆ પાસે ગયો ને એ ચાર ગાલ ઉપર ચોપડી દોધા ને
ગાળો નીલઠ મચાવી મુકી. આ તમાસો જોઈ રસોઈઆનું તો પ-
હકાં પોતીઝી પણ નીકળી ગયું. રાજાએ કહ્યું એવકર તોં મા-
રો હુકમ કેમ તોડ્યો ? તને ચારડા નીચે મોટી આગ સળ

ને કહ્યું હતું તે કેમ ન સળગારી, સોઈઆને આથી
 હિમ્મત આવી તે કહ્યું કે રાજા સહ્યદ્ર દેવતાતો
 બારડી નીચે પુકળ પડેલો છે. આ નેઈ રાજાને ગળ
 પડ્યો અને રાજાએ મનમાં વિચાર કર્યો કે
 મોરોમાંથી મોકળા થવું એ ઘણું કઠણ કામ છે
 મત ન હારતાં એક બીજી યુક્તિ શોધી કાઢાને વે
 રાજાએ પોતાની પાસે બોલાવીને કહ્યું કે ને તું મ
 કારી પગથી હક છોડી આપેતો તને નેઈએ તેટલું સોન
 આપુ. વેતિઆએ જવાબ આપ્યા કે મને વધારે તો ન
 નથી પણ મારો એક ચાકર ગિયકી શકે એટલું આ
 તો પણ હું ખુશીથી તમારી છોકરીના હક છોડી દેવ
 તઈઆર છડને વળી વેતિઆએ કહ્યું કે આજ પછી પા
 દહાડે તમારી પાસે સોનું લેવાને આવીશ. આથી તો રા
 ઘણાજ ખુશી થયાને કહ્યું કે બહુ સારું. વેતિઆ માણસો
 ટસા શહેરમાં દરજી હતા એ બધાને હુકમ કર્યો કે એક
 વા તો મોટો કોથળો બનાવો કે જે શીવતાં એક પખવાહિયુ લા
 એ. આ સાંભળી શહેરના દરજીઓ રાજા રાજા થયા અને
 પોતાનું કામ તરતજ સારીધું. પદર દિવસમાં એક મોટો જખરો
 કોથળો શીવી નાખ્યો જે તઈઆર થતાંજ આપણા વેતિ
 આ સાહેબે એક ચાકરને ઉપાડવા કહ્યું બેજો એક સપાટ
 માં છ ઝાડ ઉભેડી નાખ્યા હતાં તે જોરાવર માણસ તે કે
 થળો રાજા પાસે લઈ આવ્યો. રાજા ઘણો ગલરાયો ને
 કહ્યું કે આ ઘર જેવા મોટો કોથળો ઘણું લઈ આવે છે તે
 તિઆ માણસે જવાબ આપ્યા કે તે મારો ચાકર છે ન

પણ કબુલાત મમાણે હું સોનું લેવા આવ્યો છું. તે
જાને ધાસ્તી લાખા કે આ મુસાફરો રખિને મારો સંઘ
ખાલી કરાવે તો પણ હિંમત ન હારતાં ૧૦૦)

તને રાજાએ હુકમ કીધો જેને ઉપાડવાને વિસ
ગયા પણ આપણા જોરાવર માણસેતો એક હાથે ૬
ઝથાળામાં નાખી દીધો ને હજુ વધારે લાવવાને કહ્યું
ત્યારે તો હજુ કોથળાનું તળીઉં પણ ઢંકાણું નથી. આ
ત્યારે રાજાએ વધારે મગાવવાનો હુકમ કીધો તે પણ એ ને
માણસે એક હાથે ઉપાડીને કોથળામાં નાખી દીધો
પણ કોથળો હજુ અરધો પણ ભરાયો નહીં; તોયે તે જો
ર માણસ અધિરાઈથી ખોલી ઉઠ્યો રાજા સાહેબ આટલા
શું થાય એતો માત્ર નાના કડકા છે એથી કાંઈ કોથળો
લાવના નહીં. જોરાવર માણસના આવા ખોલ સાંભળીને રાજા
ને તેના માણસો ધરધર ધુજવા લાગ્યા ને કહેવા લાગ્યા કે
‘આ માણસ છેકે ભૂત? તે ખરેખર બધો ખળનો ખુટવી નાખ
શે. આથી રાજાએ જરા ચીરડાઈને કુનિઆના બધા દરેશામાંથી
સોનું એકકું કરીને એક સો ગાડા ભરી લાવવાનો હુકમ કીધો.
પણ આપણા જોરાવર માણસે બધું સોનું એક હાથે ઉપાડી
ને કોથળામાં સમાવી દીધું એટલું જ નહીં પણ વળી બેલ મુ
ઘાં ગાડા પણ કોથળાની અંદર નાખી મુક્યાં તો પણ કોથળો
અધુરોને અધુરો જ રહ્યો ત્યારે જોરાવર માણસ ખોલી ઉઠ્યો
કે રાજા સાહેબ સોનું છેકે નહીં? નહીં હોયનો ના કહે. એ
લો અહીંથી જ બંધ વાળું. રાજા વીચારમાં પડ્યો કે હવે
જેવવા આપવો; એટલામાંતો તે અધિરો જોરાવર માણસ

હાલી ઉઠ્યો જો કે મારો કોથળો હજી ભરાણો નથી તો ના
 વાતનો જલદીથી અંત લાવવાને વારતો હું બાકીનું સાત
 ને માફ કરે છું ને આટલા સોનામાંજ માંડી વાળું
 કહીને કોથળો ખભા પર લઈને સરવે જાણું -
 ગુ જ્યારે રાજાએ જોયું કે આપણા બધા દશનો
 ના એક માણસ લઈ જાયછે વારતો લઈ જવા ન દેવે
 રાવ કરીને પોતાની બે ચુટી કાઢેલી ઘોડેશ્વરની ટુકડા
 ને તે છ હરામખોર મુમાફરોને પાછા લાવવાનો હુકમ
 અને તેજ વખતે જવામાણ કરી કે ગમે તેમ થાય તો પા-
 નુ પાછું લાવજું. આ પરથી બે ઘોડેશ્વરની ટુકડીઓ
 ફરોની પાછળ દાઢી ને તરતજ તેમને પકડી પાડ્યા ને કે
 કે અરે હુમ્યાઓ તમે આ મોનું ક્યાં લઈ જાઓછો ત
 મારા બંધીવાન છો હવે ક્યાં જવાના છો! આ સોન
 કોથળો તરતજ નીચે મુકો, નહીતો તમારા દરેકના ચુ
 રા કરી નાખીશું આટલામાંતો વેતિઆનો અંક ફુકનારો આ
 ઘોલી ઉઠ્યો તમે શું બકબકોછો? મને કાંઈ સમજણ પડતી
 નથી અને બંધીવાન છીએ એમ તમે કહેવા માગોછો! પણ હુ
 મ્યાઓ યાદ રાખજો કે જો ખરો મરદ હોઈ તો તમાને
 જ પહેલાં હિંચા નેરૂ પરવત પર આકાશમાં નચવું. એમ
 કહેતાજ પોતાનું એક બાંજુનું નસકોરું આંગળી વતી બંધ
 કરીને બીજા નસકોરા માંથીએવાનો જોરથી ફુકવા લાગ્યો કે ઘો
 રવારની બેટુકડીઓ હિંચા જંગી પરવત પર આકાશમાં જાણે
 વામાં નાચતી હોયતી તેમ જમાણી બાજુથી ડાબી બાજુ
 ડાબીબાજુથી જમાણી બાજુ ઉડાવવા લાગ્યોને કાંઈ વખતેએ

સામસામે પણ ભટકાવી દેતા. એ ચાર કલાકો પછી ને
 ભીર દખાવતા મોટી ઊંચેના અમલદારે અરવ
 રથ કે મને જીવતાનીમાં આઠ નવ જખમ લાગેલા છે
 ત્યામાં ખમાતુ નથી માટે મહેરબાની કરીને
 તારો. આ બોલ સાંભળીને આપણા કુકનારે મ.
 રથ કે ખરેખર જીવતાનીમાં એ ઘણો બહાદુર અમલ
 વા જોઈએ માટે તેની સાથે આમ વરતણ એ ચોગ્ય ન
 એમ ધારી તેના પર દયા લાવીને તેને ધીમે ધીમે પરવત
 ની નીચે ઉતાર્યો ને કહ્યું કે, તારા રાજા પાસે જ ને
 હજુ વધારે લશ્કર હોય તો મોકલી દે એટલે તેને પણ આ
 માણે ઉચા મેરૂ પરવતની હવાની લહેનત ચખાડું. રાજાએ
 ત્યારે આ સંદેશો સાંભળ્યો ત્યારે તે બોલ્યો કે હુઆઓને
 જવાદા એનું લાગ્યું એજ ભોગવશે. કુકનારે રાજાના સંદેશાની
 વાટ જોઈ પણ નહીં આવવાથી તે એ દુકડી પર દયા લાવીને
 નીચે ઉતારીને તેમને રાજા પાસે જવાની રજા આપીને આ
 છ રાક્ષસો પોતાને ઘર ગયા ને સરખે ભાગે સોનું વેહેચી
 લીધું અને બાકીના દીવસો આનંદમાં ગુજાર્યા. મારા બ
 ધુઆ આ જોડી કાઢેલી વાત પરથી એટલી શીખામણ લે
 વાતા છે કે માણસે ગમે તેવું અઘરું કામ માથે લીધું હોય
 અને જો તે સંપ રાખીને એક દીલે કામ કરે તો પાર પડે
 એમાં શક નથી ને વળી પોતાના શરીરનું તથા બુધ્ધીનું
 અળ આપણા નબલા તથા આછી બુધ્ધીના લાઈઓ પર
 ન વાપરતાં આ કુકનારે જેમ રાજાના માણસો પર દયા આ
 છું છોકરી મુકના તેમ વાંચવાર તમારે પણ દયાલુ થવાને

૩ નોંધવું.

રમુલ દુંચકા.

મનજી — કાકા મનજી એક દીવસ હાથમાં સવા ગાન
મ લઈને આમ તેમ ભેલેલા કરતા પોતાની
ગલ લખતાં મોઢા બેસ બેઠકે એવા જાકા અક્ષ
નોંધને એકે પુછ્યું " મનજી કાકા શું કરો છો ?
ત્યા " મારા કીકાની મા ઉપર, કમલ લખું છું " મ
મે ફરીથી પુછ્યું " પણ આવડા મોટા અક્ષરો કેમ લખ
એ ? " કાકાએ કહ્યું તે બેઠેરી છે તેની મોટા દસકા
છું કે તે બરાબર સાંભળી શકે. " પહેલાએ બચ્યું કે
કા અડલના દુરામન છે. "

બિલાડીનાં માન વધ્યાં ? — ફરેન્ય લોકો.
સરકરમાં ઉદરકા અતિશય વધી પડવાથી સરકરના લોકો.
વસ્તરોનું તેઓ નખોદ વાળતા હતા, તેથી ઉદરકાઓને ૨
રી હઠાવવા માટે ફરેન્ય લોકોએ હાલમાં ૫૦૦) બિલાડી
ઓને નાકરીમાં રાખી છે. આથી વાંચનાર અજબ યશ કે
ધીમે ધીમે કુનિઆમાં બિલાડીના પાણુ માન વધ્યાં ખરાં.

એક વિચિત્ર ઘડિઆળ ! — અમેરિકા ખાતે હા
લમાં એક વિચિત્ર ઘડિયાળ બનાવવામાં આવ્યું છે. તે ૧
ફીટ ઉંચું છે, અને તેમાં ઇસ્પાનન ૯૯૯૯૯ ના વસ્ત્રની છે
ક્લિ સેકાન્ક, મિનિટ, ૦૧ કલાક, દિવસો, અઠવાડિયાં, મહિ
ના, રેતુઓ, વર્ષો, વિગેરે દરશાવવામાં આવ્યું છે. તે ઘડિ
યાળને મસ્તકે એક મુરઘો મુક્યો છે, જે પ્રભાત થતાં જ " ક
કેકેક " કરવા માંડે છે. વળી સતરે તે ઘડિયાલમાંથી એક જિ

હ બહાર આવે છે તે નેટલા કલાક થયા હોય તેટલાનું તા
મ દ્યને રણશીંગડુ વગાડી પાછો અદર પડી જાય છે એ
ની અજાણ્યની વાત છે ? અમેરિકાની અકલ આણ
!

દીકરોને બાપ !

બાપ—જે દીકરા તું તારી મા સાથે રાજ સડે તે
ગંધ શેલાં નહીં હો.

દીકરો—તો બાપા, તમે મારી મા સાથે પરણ્યા
તુળ ખોટું કીધું તો તમે જો પરણ્યા ન હોય તો તે
કંઈ મારી સાથે લડવા આવતે કે વાર !

અકલનો દુશમન !

એક અકલના દુશમને પોતાના એક મિત્રને પુછ્યું “ધ્યારા
ત્ર ગઈ કાલે એક વિદવાનના મોઢામાંથી એવા વેળા સા
હ્યા કે, વખત એ પછમો છે ત્યારે હું તને પુછ્યું કે મા
રૂં થોડાક હજારનું દહુ કેટલા વખતમાં પતી જશે.

સાહુ કારી સાળા !

બરમીંગ હામના થોડા વખત ઉપર કોઈ મી. ગી
સ નામના મહા પુરશે સાહુકારી સાળા કાઢી હતી તે શા
ના ચોરી કરવાની નિદ્યા શોખવામાં આવતી હતી.

સીઆને પ્રભુએ દાઢી કેમ નઆપી ?

એક પ્રખ્યાત કવિ જાણાવે છે કે ઈશ્વર સરવ વસ્તુ પે
દા કરતી વેળાએ કહાપણ વાપરી સીઆને દાઢી ન આપી
તેનું કારણ એકે જો તેમને દાઢી આપી હોત તો તે મુંઠ
ના હજમને મહા અશિખત પક્ષ કેમકે સીઆની હડપચી આ

જો દિવસ હાલ હાલ કરેછે એટલે આજો દિવસ મન
મધ્ય રહેતું નથી.

એક નામાંકિ ચિતારાનો હાજર નવાળ

એક ગ્રંથે એક નામાંકિત ચિતારાને ઘેર ગયો.

દરૂપા ચાર બાલકો ભેજાં લે બાલકો ચિતારાનાં છે. મ
મડવાધો તેને ઘણું જ મ કું લાગ્યું. થોડીવારે ચિતારાને
થતાંવાર તેણે તેને પ્રશ્ન્યું, “લાઈ, તમે ઉત્તમ પ્રકારનો તર.
કાઢો છો એ ખરું પણ તમારા બાળકો આવાં કદરૂપાં કાં ?”
શ્રેયે નવાળ આપ્યો, “હું તમામ તસવીરો દિવસે પ્રકાશમ
તરું છું અને આ છોકરાં સારીએ અંધારામાં ઉતપન થય

એક ન્યાયાધિસનો ન્યાય !

એક ન્યાયાધિસે એક લાંબી દાઢી વાળા કેદીને કહ્યું “તારી
દિ તારી દાઢી પ્રમાણે મોટી વિશાળ હશે એમ મને લાગેછે
કેદીએ ઉતર આપ્યો, “મહાસજ્જ બુદ્ધિની પરિક્ષા કરવ
આપે જે પ્રમાણે ખતાવ્યું તે ઊપરથી એમ સીધ થાયછે
આપ કેવળ બુદ્ધિ વિનાના છો !”

ભુપતિને પણ મારા વિના ન ચાલ્યું !

એક છાલકા મિજબના આણસે કહ્યું “આજે તો રા.
એ મને ઘેલાવ્યો. લોકોએ કહ્યું “રાજાને તારો શો
પડ્યો” ? તેણે કહ્યું “હું મારગમાંથી જતો હતો ને રાજા
તાને ઘોડો દાડાવતો દાડાવતો આવતો હતો તેવામાં મને
કહ્યું કે આઘા ખસો. જુઓ ત્યારે રાજાને પણ મારા
મા ન ચાલ્યું કે ની !”

સમાપ્ત.

માંદવી પ્રાઈવટ ટ્રયુશ.

સેવાદે તથા સાંજનો કેસાસ.

ડી બટર પર રોડ નરસી નાથાના ફેરા મરતી ૧૦
(૩૦૩) નાંગે મંગલે)

આ રકુલમાં આપતી કેળવણી.

૧-પ્રથમ રાત્રના માનથી નવ વા-વા બુધીમાં થકે બુક સુધી ગી
મંત્રા વિદ્યાર્થીઓને આપાર સુખની કેળવણી આપવામાં આવ
ન તે જોમ કે એક બીજા સાથે અંગ્રેજી વાવામાં જાત ભિત મળ
લાઈથી કરી શકાએ તેમજ સમનત રાકાએ તથા વાવાયન વગેરે
દસારદોને લગતા કાગળો અરુપો તારુ સીધી પનોઆ મારી રીત
ખતાં વાંચતાં આવડે તથા હી ખાતે રીખવામાં આવશે 'બુ
ક ક્રાષીંગ' ને બદલે 'મદ્રાસ કમરડીઅલ ડાઈપોન્ટસ' એ
બવામાં આ ૧ તેનુ લવાજમ દરમાસે રૂ ૨૦ લીધામાં આવશે

૨-આપણું દીવસે રકુલમાં જતા વીદ્યાર્થીઓને ગમે જોતને ગેર
માનતરનો મોટો પગાર કરવાને બદલે થંડા પેમામ મન માતલી
કેળવણી મળી શકે માટે સવારના સાતથી નવ વગેરે સુધી એ
ક બુધી કેસાસ ગિદ્યાડવામાં આવ્યો છે તેમાં સ્કારાનુ લસન કાસ
રા ખીને શીખવ્યા બાદ થઈ બુક સુધી ગીએલા હોમવાગેને તથા
અભ્યાસ કરાવેને એલથી-મટન તથા સેન્ટ ડેવીઅસ કાંવે જ વગેરે
કાંઈ બુજી લાઈરકુલના ચોથા રટાઈમાં લખત કરી આપવામાં આ
વશે તેનુ લવાજમ દરમાસે રૂ ૨૦ લીધામાં આવશે.

કરંડ બુક શીખનાર પસંદા માત્ર રૂ. ૧૦ લીધામાં આવશે

હાઈ રકુલના ચોથા પાંચમા તથા છઠા રટાઈ-
ગીદ્યાર્થીઓને સેકન્ડ લેંગવેજ લાઈ-ગી-ગી ખવામાં આવડે
મરીબ વીદ્યાર્થીઓની સારી ચાલ

ગખવામાં આવશે એટલું

માલમ ન

